

แนวทางปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาแต่งตั้ง

ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ และถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. เอกสารประกอบการสอน หมายความว่า ผลงานทางวิชาการที่เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบในการประเมินผลการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบจัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน โดยมีรูปแบบ เป็นเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วยแผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้นอีกก็ได้เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (chart) แถบเสียง (tape) ภาพเคลื่อนไหว (video) ภาพเลื่อน (slide) หรือสื่อการสอนออนไลน์อื่น ๆ ซึ่งมีการอ้างอิง แหล่งที่มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย การเผยแพร่อาจเป็นเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มหรือถ่ายสำเนา เย็บเล่มหรือเป็นสื่ออื่น ๆ อาทิ ซีดีรอม ที่ได้ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา มาแล้ว เอกสารประกอบการสอนควรมี ๒ ส่วน คือ

๑.๑ **ประมวลวิชา (Course Syllabus)** เป็นเอกสารแสดงลักษณะของวิชาหนึ่งซึ่งอาจจัดทำโดยใช้แนวทางที่ปรากฏในคู่มืออาจารย์ด้านการสอนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่หรือเสนอเป็น มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) โดยมีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่

- (๑) ชื่อและรหัสกระบวนวิชาพร้อมจำนวนหน่วยกิต
- (๒) คำอธิบายลักษณะวิชา
- (๓) จุดประสงค์การเรียนรู้การสอน
- (๔) ลำดับหัวข้อเนื้อหา พร้อมจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการเรียนการสอนสำหรับแต่ละหัวข้อ
- (๕) กิจกรรมการเรียนรู้หลักๆ ที่ใช้ในรายวิชานั้น (สรุปให้เห็นภาพรวม)
- (๖) วิธีและเกณฑ์การประเมินผล
- (๗) รายการแหล่งวิทยาการ ซึ่งรวมถึงเอกสารค้นคว้าและสื่อการเรียนการสอนประเภทต่างๆ “ประมวลวิชา” นี้ให้ ผู้จัดทำพิมพ์ไว้ในส่วนหน้าของเอกสารประกอบการสอน (ก่อนหน้าสารบัญ)

๑.๒ **สาระคำบรรยายสำหรับแต่ละหัวข้อเนื้อหา** เป็นการประมวลเนื้อหาคำบรรยายหรือคำอธิบายในหัวข้อเนื้อหา ตามที่ปรากฏในประมวลวิชาพอสังเขปพร้อมแสดงรายการเอกสารอ้างอิงหรือค้นคว้า วิธีการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนที่อาจใช้ประกอบการเรียนการสอนหัวข้อนั้นๆ

ดังนั้น การจัดทำรูปเล่มที่เหมาะสมของเอกสารประกอบการสอน จึงควรมีลักษณะของส่วนประกอบตามลำดับ ดังนี้

- (๑) **หน้าปก** ควรปรากฏข้อความดังนี้

(๑.๑) “เอกสารประกอบการสอนกระบวนวิชา “(.....)”

(๑.๒) ชื่อผู้จัดทำ ภาควิชา หรือหน่วยงานที่สังกัด

(๑.๓) ปี พ.ศ. ที่จัดทำ ให้ผู้จัดทำบรรจุปี พ.ศ. แสดงไว้ที่หน้าปกด้วย

(๒) คำนำ แสดงเจตนารมณ์และการจัดเตรียมเอกสารของผู้จัดทำ

(๓) ประมวลวิชา

(๔) หน้าสารบัญ

(๕) เนื้อหา

หัวข้อที่ ๑ (บทที่ ๑ หรือตอนที่ ๑)ระบุชื่อ.....

(๕.๑) ประมวลเนื้อหาคำบรรยายหรือคำอธิบาย

(๕.๒) รายการเอกสารอ้างอิงหรือค้นคว้า

(๕.๓) วิธีหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นหลักหรืออาจใช้เพื่อทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เรียนรู้ที่ดีที่สุด

(๕.๔) รายการสื่อการเรียนการสอนที่อาจใช้ประกอบและอาจรวมถึงตัวอย่างสื่อการเรียนการสอน (ถ้ามี) ตัวอย่างสื่อการเรียนการสอน ได้แก่แบบฝึกทักษะ ใบงาน รูปภาพ แผนภูมิ ซีดีรอม ฯลฯ

หัวข้อ ๒ (บทที่ ๒ หรือตอนที่ ๒)

มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับ (๕.๑) ถึง (๕.๔) ในหัวข้อที่ ๑

หัวข้อ ๓ (บทที่ ๓ หรือตอนที่ ๓)

มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับ (๕.๑) ถึง (๕.๔) ในหัวข้อที่ ๑

นอกจากนั้นเอกสารประกอบการสอนยังมีลักษณะเพิ่มเติมดังนี้

(๑) เอกสารที่ใช้อ้างอิงในเอกสารประกอบการสอน เช่น แผนภูมิ รูปภาพ จะต้องระบุแหล่งที่มาของแผนภูมิ รูปภาพ

(๒) เอกสารประกอบการสอนให้แยกเสนอแต่ละรายวิชาไม่ต้องเย็บเล่มรวมกัน

(๓) ในการเสนอเอกสารประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายกระบวนวิชาที่กำหนดให้มีชั่วโมงสอน ควรมีจำนวนหน้าอย่างน้อยชั่วโมงละ ๒-๓ หน้า

(๔) เอกสารประกอบการสอนต้องไม่เป็นฉบับเดียวกันกับงานแต่งเรียบเรียงตำราหรือหนังสือในการเสนอขอฯ

(๕) เอกสารประกอบการสอนที่เคยใช้สอนมาแล้ว ถึงแม้ว่าในภาคเรียนที่ตัวเองไม่ได้สอนก็สามารถนำมาเสนอขอได้ แต่ว่ากระบวนวิชาจะต้องไม่ถูกยกเลิก ทั้งนี้ เนื้อหาสาระยังมีความทันสมัยอยู่

๒. เอกสารคำสอน หมายความว่า ผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่สอนและวิธีการสอน อย่างเป็นระบบ โดยอาจพัฒนาขึ้นจากเอกสารประกอบการสอน จนมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เรียนที่นำไปศึกษาด้วยตนเองหรือเพิ่มเติมขึ้นจากการเรียนในวิชานั้น ๆ โดยมีรูปแบบ เป็นเอกสารรูปเล่มหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้น เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบบทเรียบเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้องแผนภูมิ (chart) แถบเสียง (tape) ภาพเคลื่อนไหว (video) ภาพเลื่อน (slide) ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาที่ใช้ประกอบการอธิบายภาพแบบฝึกปฏิบัติรวมทั้งการอ้างอิง เพื่อขยายความที่มาจากสาระและข้อมูลและบรรณานุกรม

ที่ทันสมัยและถูกต้องตามกฎหมาย การเผยแพร่ต้องได้รับการจัดทำเป็นรูปเล่มด้วยการพิมพ์หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือสื่ออื่น ๆ ที่แสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่โดยใช้เป็น “คำสอน” ให้แก่ผู้เรียนในวิชานั้น ๆ มาแล้ว ส่วนประกอบของเอกสารคำสอนที่สำคัญ ดังนี้

(๑) ประมวลวิชา (Course Syllabus) หรืออาจเสนอเป็น มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) (เช่นเดียวกับในเอกสารประกอบการสอน)

(๒) คำบรรยายหรือเนื้อหาสาระสำหรับการเรียนการสอนโดยละเอียด (ตามหัวข้อเนื้อหาในประมวลวิชา)

(๓) รายการเอกสารอ้างอิงและ/หรือค้นคว้า สำหรับแต่ละหัวข้อเนื้อหา

เอกสารคำสอนอาจมีรายละเอียดเช่นเดียวกับเอกสารประกอบการสอน ข้อ (๕.๓) และ (๕.๔) ด้วยก็ได้ แต่มีเนื้อหาคำบรรยาย (๕.๑) ที่สมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน

๓. ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการ	พนักงานมหาวิทยาลัย
<p>๑. ผู้ดำเนินการหลัก (Corresponding author) หมายถึง บุคคลที่มีบทบาท และความรับผิดชอบสำคัญในการออกแบบ การวิจัย (Research Design) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และการสรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ (Research Summary and Recommendation) รวมทั้งเป็นผู้ดำเนินการหลักในการเผยแพร่ผลงานดังกล่าว</p> <p>ทั้งนี้ผลงานวิจัยแต่ละเรื่องควรมีผู้ดำเนินการหลัก (Corresponding author) ได้เพียงคนเดียว เว้นแต่กรณีอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด</p>	<p>๑. ผู้ดำเนินการวิจัยหลัก หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทและความรับผิดชอบสำคัญในการออกแบบงานวิจัย การดำเนินงานวิจัย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลงานวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ</p>
<p>๒. ผลงานทางวิชาการที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณา ต้องเป็นงานที่ผู้ขอต้องเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการเอง ผู้ขอจะต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในเรื่องนั้น</p> <p>สำหรับการมีส่วนร่วมในผลงานวิจัย ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้</p> <p>(๑) ผู้ขอมีส่วนร่วมในผลงานวิจัยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐</p> <p>(๒) ผู้ขอเป็นผู้ดำเนินการหลัก และมีผลงานวิจัยเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกัน ซึ่งแสดงปริมาณผลงานวิจัย รวมกันแล้วเทียบได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของผลงานวิจัย ๑ เรื่อง</p> <p>(๓) ในกรณีผลงานวิจัยที่เป็นชุดโครงการ RESEARCH PROGRAM ผู้ขอต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในบางโครงการ (ของชุดโครงการนั้น) อย่างน้อย ๑ เรื่อง และมีปริมาณผลงานรวมแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐</p>	<p>๒. ผลงานวิจัยที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณา ต้องเป็นงานที่ผู้ขอเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการเอง โดยจะเป็นผู้ดำเนินการหลักหรือเป็นผู้มีส่วนร่วมในผลงานก็ได้</p> <p>ถ้าเป็นงานที่ผู้ขอมีส่วนร่วมในผลงานวิจัยนั้น ๆ แต่ไม่ใช่ผู้ดำเนินการวิจัยหลัก ผู้ขอจะต้องแสดงบทบาทและหน้าที่ในผลงานวิจัยชิ้นนั้น ๆ โดยจะต้องมีผลงานวิจัยโดยรวมที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกัน อีกทั้งมีปริมาณและคุณภาพที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในระดับนั้นๆ</p>

ข้าราชการ	พนักงานมหาวิทยาลัย
<p>(๔) ในกรณีงานวิจัยที่ดำเนินการเป็นชุดต่อเนื่องกัน ผู้ขอจะต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักและมีปริมาณผลงานรวมแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐</p>	
<p>๓. การลงนามรับรองการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ หากมีการเสนอผลงานทางวิชาการที่มีผู้ร่วมงานหลายคน จะต้องให้ผู้ร่วมงานทุกคนลงนามรับรองว่า แต่ละคนมีส่วนร่วมในผลงานเรื่องนั้น ร้อยละเท่าใด รวมทั้งระบุบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในผลงานนั้น</p> <p>การลงนามรับรองการมีส่วนร่วมในผลงานแต่ละเรื่อง เมื่อได้ลงนามรับรองแล้วจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้หากตรวจสอบพบภายหลังว่าผู้ขอกำหนดตำแหน่งระบุการมีส่วนร่วมไม่ตรงกับความเป็นจริง จะถือว่าการกระทำของผู้นั้นเข้าข่ายผิดจริยธรรมไม่เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้มหาวิทยาลัยสอบหาข้อเท็จจริงและดำเนินการทางวินัยต่อไป</p>	<p>๓. การเสนอผลงานวิจัยที่มีผู้ร่วมงานหลายคน จะต้องให้ผู้ร่วมงานทุกคนลงนามรับรองบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในผลงานนั้น หากปรากฏภายหลังว่าผู้ขอกำหนดตำแหน่งระบุการมีส่วนร่วมไม่ตรงกับความเป็นจริง จะถือว่าการกระทำของผู้นั้นเข้าข่ายผิดจริยธรรมไม่เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้มหาวิทยาลัยสอบหาข้อเท็จจริงและดำเนินการทางวินัยต่อไป</p>
<p>๔. การนำงานวิจัยหรืองานใด ๆ ที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือเพื่อสำเร็จการศึกษา มาเสนอเป็นผลงานทางวิชาการ จะกระทำไม่ได้ เว้นแต่ผู้ขอได้แสดงหลักฐานว่าได้ทำการศึกษาหรือวิจัยเพิ่มเติมขยายผลต่อจากเรื่องเดิม จนปรากฏความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างเห็นได้ชัด ในกรณีเช่นนี้ให้พิจารณาเฉพาะผลการศึกษาหรือวิจัยที่เพิ่มขึ้นจากเดิมเท่านั้น</p>	<p>๔. งานวิจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณา กำหนดตำแหน่งทางวิชาการต้องไม่ใช่งานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา หรือประกาศนียบัตรใดๆ เว้นแต่ผู้เสนอขอ กำหนดจะทำการศึกษาวิจัยขยายผลต่อจากเรื่องเดิมอย่างต่อเนื่องจนปรากฏผลความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างเห็นได้ชัดและจะพิจารณาเฉพาะส่วนที่ศึกษาเพิ่มเติมจากเดิมเท่านั้น</p>
<p>๕. กรณีของผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เผยแพร่อันเป็นผลมาจากวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาที่ผู้ขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานั้น ผู้นั้นต้องเป็นผู้ริเริ่ม กำกับดูแล และมีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัย โดยผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการอาจใช้ผลงานทางวิชาการดังกล่าวได้ในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ ๕๐</p>	<p>๕. กรณีของผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เผยแพร่อันเป็นผลมาจากวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาที่ผู้ขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานั้น ผู้นั้นต้องเป็นผู้ริเริ่ม กำกับดูแล และมีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัย โดยผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการอาจใช้ผลงานทางวิชาการดังกล่าวได้โดยไม่เป็นผู้วิจัยหลัก</p>

๔. การจัดเตรียมผลงานทางวิชาการ และการส่งผลงานทางวิชาการ ของผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

การเสนอขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้ใช้แบบเสนอขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (แบบ ก.พ.อ. ๐๓) ตามแบบที่กำหนดและในการเสนอขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้เสนอแบบเสนอขอฯ ตามจำนวน ดังนี้

- (๑) ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยวิธีปกติ จำนวน ๘ ชุด
- (๒) ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยวิธีพิเศษ จำนวน ๑๐ ชุด

การเสนอขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ผู้เสนอขอฯ จะต้องส่งผลงานทางวิชาการมาเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

- (๑) ผลงานทางวิชาการสำหรับการเสนอขอโดยวิธีปกติ จำนวน ๕ ชุด
ผลงานทางวิชาการสำหรับการเสนอขอโดยวิธีพิเศษ จำนวน ๗ ชุด
- (๒) หลักฐานการมีส่วนร่วมและหลักฐานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแนบตามผลงานทางวิชาการ
- (๓) ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการต้องสรุปความเชี่ยวชาญ ให้มีความสอดคล้องกับเอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารคำสอน และผลงานทางวิชาการที่เสนอ โดยส่งใบสรุปความเชี่ยวชาญตามจำนวนชุดผลงานทางวิชาการ
- (๔) เอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารคำสอน และหนังสือตัวอย่าง จำนวน ๑ ชุด
- (๕) วิธีการจัดเรียงรูปเล่มผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย
 - หน้าปก
 - สารบัญผลงาน
 - ใบค้นหน้า
 - หลักฐานการมีส่วนร่วม
 - หลักฐานการเผยแพร่
 - ผลงานทางวิชาการเรื่องอื่นๆ
- (๖) การบรรจุผลงานทางวิชาการ ควรบรรจุลงในกล่อง หรือซองเอกสารสีน้ำตาล(ในกรณีที่เอกสารมีจำนวนน้อย) ติดข้อมูลของผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่ง บริเวณด้านข้างกล่องหรือด้านหน้าของ

๕. กำหนดวันแต่งตั้ง

การออกคำสั่งแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ให้มีผลตั้งแต่วันที่หัวหน้าส่วนงานลงนามรับรอง ทั้งนี้ ไม่ก่อนวันที่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด

การแต่งตั้งตำแหน่งศาสตราจารย์ เมื่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติแล้วให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง